

Van Regels naar Ruimte

Nieuwsbrief van het programma Regeldruk, november 2011

De nieuwsbrief Van Regels naar Ruimte is bedoeld voor iedereen die een bijdrage wil leveren aan de vermindering van regeldruk. Met deze nieuwsbrief wil het programma Regeldruk van BZK u informeren over nieuws en de voortgang van de vermindering van regeldruk voor burgers, professionals en medeoverheden. Ook vindt u voorbeelden van hoe regeldruk in de praktijk goed opgelost wordt. Kent u initiatieven die helpen knellende regelgeving op te lossen en ruimte geven? Meldt het ons via postbus.programmaRegeldruk@minbzk.nl. Deze digitale nieuwsbrief verschijnt iedere eerste maandag van de maand.

Inhoud

Meer ruimte voor de samenleving
 Gemakkelijker vervoer regelen voor mensen met een beperking
 Onderzoek naar beleving regeldruk
 E-overheid vermindert regeldruk voor burgers
 Kennis- en informatiecentrum Prettig contact met de overheid
 Overzicht maatregelen met gevolgen voor regeldruk
 #Regeldruk

Meer ruimte voor de samenleving

Het kabinet wil meer ruimte creëren voor de samenleving met minder regels en minder bureaucratie. Regels mogen niet onnodig knellen maar moeten ruimte geven voor eigen verantwoordelijkheid en initiatief, duurzaam ondernemen en innovatie. Het programma Regeldruk (PRED) werkt aan de vermindering van regeldruk voor burgers, mede-overheden en professionals uit de publieke sector.

"De afgelopen jaren hebben verschillende kabinetten al ingezet op vermindering van regeldruk", vertelt Milan Jansen, programmamanager van PRED. "En dat was ook nodig. De afgelopen decennia zijn we met z'n allen meer en meer gaan regelen. In feite zijn we daarin doorgeschoten. Regelgeving is soms zo complex dat burgers en professionals geen overzicht meer hebben en niet meer weten waar ze aan toe zijn. Ondanks het feit dat we afgelopen jaren regels hebben afgeschaft, is daardoor het gevoel van regeldruk bij burgers en professionals nauwelijks minder geworden."

Makkelijker

Dat moet dus anders, vindt ook dit kabinet. Onder het motto 'van regels naar ruimte' werkt PRED op verschillende fronten aan een voelbare vermindering van regeldruk. "Door gebruik te maken van slimme ICT-toepassingen kunnen we het makkelijker maken voor burgers, professionals en ondernemers", licht Milan toe. "Een voorbeeld is het voorgevulde formulier voor de inkomstenbelasting. De Belastingdienst zal naast steeds meer onderdelen van Box I ook Box III gaan invullen. Zo hoef je alleen te controleren of je gegevens juist zijn en ze niet zelf uit te zoeken en in te vullen." De verwachting is dat grootschalig gebruik van de elektronische overheid in 2015 burgers op jaarbasis zo'n 5,5 miljoen uur minder tijd gaat kosten. De kostenreductie wordt geschat op 1,6 miljoen euro op jaarbasis.

Ruimte

Het schrappen van regels en het voorkomen van nieuwe regeldruk is tot nu toe een van de manieren geweest om regeldruk te verminderen. "Daar valt nog steeds winst te behalen, dus gaan we daar we mee door", aldus Milan. "Zo gaat bijvoorbeeld de keuringsleeftijd voor het rijbewijs van 70 naar 75 jaar en verlengen we de geldigheidsduur van een paspoort van 5 naar 10 jaar." Nieuw in de aanpak van dit kabinet is dat er ook gekeken wordt hoe huidige regelgeving anders kan. "We gaan ruimte creëren om knellende regels tijdelijk buiten werking te stellen. Gedurende een periode van maximaal 2 jaar gaan we onderzoeken of een alternatief voor een knellende regel werkt en leidt tot minder gedoe. Dit gaan we op kleine schaal uitproberen. Iedereen, van burger tot professional, van gemeente tot ondernemer, kan een voorstel indienen."

Echte werk

"We gaan ons, via de vakdepartementen, ook richten op de professionals in de zorg, het onderwijs, de veiligheid en de sociale zekerheid", vertelt Milan. "Vermindering van regeldruk moet voor hen leiden tot meer ruimte om hun echte werk te doen. Dat betekent niet automatisch dat regels verdwijnen. Een politieagent vindt het bijvoorbeeld niet storend om een proces-verbaal op te maken. Dat hoort bij het werk. Maar als dat formulier ingewikkeld is of als er veel overbodige vragen moeten worden ingevuld, dan wordt het ervaren als bureaucratie. Daar willen we wat aan doen. Dat betekent soms meer dan regels schrappen of slimmere werkwijzen voorstellen. Het gaat ook om cultuur, om hoe organisaties processen regelen. We weten dat 60% van de regels voor professionals niet door de overheid worden gemaakt maar door de (branche)organisaties zelf. Zij zijn dan ook een belangrijke gesprekspartner voor ons."

Mediationvaardigheden

"Het aanbieden van mediationvaardigheden is ook een van onze strategieën", aldus Milan. "We hebben de afgelopen jaren gemerkt dat de informele aanpak werkt. Het betekent niet alleen dat burgers het gevoel hebben dat ze beter bejegend worden, het levert ook een besparing op tot 55 miljoen euro per jaar." (Zie ook het nieuwsbericht over het Kenniscentrum Prettig contact met de overheid in deze nieuwsbrief -red.)

Signalen opvangen

Signalen uit de samenleving vormen een belangrijke bron van informatie voor PRED. "We hebben afscheid genomen van ons Meldpunt", vertelt Milan. "Hier kon iedereen knelpunten melden en ideeën opperen om regeldruk aan te pakken. We merkten dat we op een verzadigingspunt waren beland: er kwamen via het Meldpunt nauwelijks nieuwe knelpunten naar boven. Daarom schakelen we nu onder andere social media in. Via ons Twitteraccount laten we mensen weten hoe we regeldruk willen verminderen. Ook hopen we zo signalen uit de samenleving op te vangen. We willen weten waar burgers en professionals last van hebben bij hun contact met de overheid. En waar er ruimte is, willen we graag ruimte maken."

[Terug naar boven](#)

Gemakkelijker vervoer regelen voor mensen met een beperking

Mensen met een beperking krijgen te maken met een hoeveelheid procedures en regels als ze gebruik willen maken van openbaar of aangepast vervoer. Ook zijn er diverse soorten toegangspassen en is de administratieve afhandeling tijdrovend. PRED gaat onderzoeken of dit beter kan.

Een onderzoek moet uitwijzen of er kansen zijn om de vervoersmogelijkheden voor mensen met een beperking makkelijker te maken. Een van de aspecten waar het onderzoek zich op gaat richten zijn de toegangspassen. Die zijn er in vele soorten: van een OV-begeleiderspas tot een pas om met gemotoriseerd vervoer van de stoep gebruik te mogen maken. Het aantal passen dat iemand met een beperking nodig heeft, kan wel oplopen tot een stuk of tien. Dat is niet alleen voor de persoon in kwestie lastig en verwarrend, ook de handhaving en administratieve afhandeling kost tijd en geld. Met de huidige technologie zijn er wellicht mogelijkheden om dit makkelijker te maken. Het onderzoek kijkt niet alleen naar de kansen, maar ook naar de kosten en de baten. De resultaten zijn eind februari 2012 bekend.

Studiereis

Om ideeën op te doen voor dit project nam Erna de Bijl Vroe, beleidsmedewerker bij PRED, deel aan een tweedaags bezoek aan Zweden en Denemarken. In beide landen zijn er voor mensen met een beperking veel maatregelen genomen om gebruik van openbaar of aangepast vervoer makkelijker te maken. "In Zweden zie je bijvoorbeeld dat mensen met een beperking hun vervoerswensen bij één organisatie kunnen melden", vertelt Erna. "Die organisatie neemt alle zorgen uit handen en levert 'transport on demand'. Je zegt waar je heen wilt en alles wordt georganiseerd, tot en met de aansluiting van de taxi op een bus. Ook neemt de organisatie de administratieve rompslomp uit handen en maakt ze zich sterk voor aanpassingen zodat mensen met een beperking makkelijker gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Denk bijvoorbeeld aan haltes die op gelijk niveau zijn van de ingang van de bus."

Niet haalbaar

Voor ons land lijken dit voornamelijk geen haalbare opties. Erna: "Wij hebben het openbaar en aangepast vervoer heel anders geregeld. Er zijn hier ook veel meer vervoersmaatschappijen dan in het dunbevolkte Zweden. Ook gaan wij uit van een andere visie. In Zweden en Denemarken wordt alles voor je geregeld, terwijl wij uitgaan van zelfredzaamheid en een tegemoetkoming in de kosten geven." Toch was de studiereis succesvol. "Al was het alleen om de contacten die we hebben opgedaan met mensen in ons eigen land die zich ook bezig houden met dit onderwerp.", stelt Erna. Ideeën en initiatieven om vervoer voor mensen met een beperking te verbeteren, kunt u doorgeven aan programma Regeldruk, Erna de Bijl Vroe, email Erna.BijldeVroe@minbzk.nl

Onderzoek naar beleving regeldruk

Regels die de overheid oplegt, kunnen voor burgers lastig zijn. Vooral wanneer zij vaak contact hebben met de overheid. Toch is de hoeveelheid regels niet het grootste probleem. Regels zijn nodig om de maatschappij in goede banen te leiden. De manier waarop de overheid over de regels communiceert, kan beter. Dat blijkt uit een kwalitatief onderzoek van Motivaction naar de beleving van regeldruk door burgers in opdracht van PRED.

Regels van de overheid leiden op zich niet tot frustratie. De deelnemers aan het onderzoek vinden dat regels er moeten zijn om de maatschappij op een goede manier te laten functioneren. Het gevoel van regeldruk, dus last hebben van de regels, ontstaat pas als ze te maken krijgen met veel regels of als regels naar hun idee te ver worden doorgevoerd. Ook als er sprake is van veel verandering van regels, wanneer regels elkaar tegenspreken of als het waarom van de regels niet duidelijk is, ontstaat regeldruk. De deelnemers aan het onderzoek zien regeldruk als een probleem als zij zich onzeker voelen of ze wel goed omgaan met de regels of als ze vinden dat de overheid zich te veel aan het bemoeien is met regels die de persoonlijke invloedsfeer raken. Ondanks de kritiek zijn de deelnemers aan het onderzoek van mening dat de Nederlandse overheid het in vergelijking met andere landen zo slecht niet doet.

Informatie over regels gewenst

Het onderzoek laat zien dat de overheid er goed aan doet duidelijk te maken wat zij doet om burgers ter wille te zijn. Ook meer transparantie en eenduidigheid in de communicatie helpen om het gevoel van regeldruk te verminderen. Daarnaast is het van belang om burgers minder het idee te geven dat ze een nummer zijn en meer naar ze te luisteren.

Het volledige onderzoeksrapport kun u downloaden via

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/regeldruk/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/09/12/rapportage-regeldruk-motivaction.html>

Terug naar boven

E-overheid vermindert regeldruk voor burgers

Het grootschalig gebruik van de e-overheid door burgers, gemeenten en andere overheden loont: het zal in 2015 leiden tot een vermindering van administratieve lasten voor burgers van 5,5 miljoen uur per jaar. Ook de kosten die burgers maken, zoals reis- en verzendkosten, om hun zaken met de overheid te regelen dalen met € 1,6 miljoen per jaar. Dat blijkt uit het rekenmodel dat SIRA-consulting ontwikkelde.

Het kabinet wil de regeldruk voor burgers vanaf 2012 met 5% per jaar terugdringen. Dit is zo'n 3,9 miljoen uur en 38 miljoen euro per jaar. Bijvoorbeeld door regels af te schaffen, procedures te vereenvoudigen of de elektronische dienstverlening van de overheid te verbeteren. De bouwstenen van het NUP, die de basis vormen van de e-overheid, leveren hier ook een belangrijke bijdrage aan. Ze zorgen ervoor dat digitale informatie snel en makkelijk kan worden uitgewisseld tussen overheid en burger en tussen overheden onderling. Processen waarmee burgers te maken hebben, kunnen zo slimmer en efficiënter worden ingericht. Ook de burger zal dit moeten merken: de dienstverlening wordt beter, hij of zij is minder tijd en geld kwijt om zaken met de overheid te regelen en kan altijd zaken doen met de overheid wanneer zij dat wil, ook 's avonds en in het weekend.

Effect e-overheid

Het ministerie van BZK heeft laten berekenen wat het effect is van de invoering van de NUP-bouwstenen op de vermindering van administratieve lasten voor burgers. Hierbij werd naar 51 administratieve processen gekeken die bij elkaar verantwoordelijk zijn voor meer dan 75% van de totale administratieve lasten voor burgers. Al deze processen kunnen door het gebruik van een of meer NUP-bouwstenen vereenvoudigd worden. Dat gebeurt in de praktijk al, maar nog niet alle bouwstenen zijn op grote schaal in gebruikgenomen. Het gaat bijvoorbeeld om het digitaal aanleveren van bewijsstukken voor ondertrouw, het aanvragen van zorgtoeslag of het aanvragen van een vergunning voor een evenement.

Forse bijdrage

De conclusie luidt dat het gebruik van de NUP-bouwstenen door gemeenten en andere overheden in potentie een forse bijdrage kan leveren aan de vermindering van de administratieve lasten voor burgers. Die bijdrage kan oplopen tot 50% van de totale, door het kabinet gewenste, vermindering van regeldruk. Factoren die van invloed zijn, zijn de mate waarin gemeenten zich aansluiten op de NUP-bouwstenen en ook daadwerkelijk gebruiken voor het vereenvoudigen van hun processen. Ook gaat er tijd overheen voordat burgers de effecten zullen merken. Zo moeten ze weten dat een vernieuwde werkwijze beschikbaar is, er de voordelen van in zien en gebruik maken van digitale kanalen om zaken met de overheid te regelen.

Het onderzoeksrapport kunt u downloaden via

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/regeldruk/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/09/12/eindrappage-onderzoek-regeldruk-e-overheid.html>

Terug naar boven

Kennis- en informatiecentrum Prettig contact met de overheid

Het gebruik van mediationvaardigheden (hierna: de informele aanpak) in een aanvraagprocedure en bij klacht- en bezwaarprocedures blijkt in de praktijk veel op te leveren. Zowel burgers, die bezwaar maken, als ambtenaren die dat moeten zien op te lossen, zijn meer tevreden over deze aanpak. Bovendien nemen de administratieve lasten voor de burgers af, gaat het aantal bezwaar- en beroepsprocedures naar beneden en zijn de kosten voor de overheid lager. Om het landelijk gebruik van de zogenaamde informele aanpak te stimuleren en te ondersteunen, ging op 1 oktober 2011 het Kennis- en Informatiecentrum Prettig contact met de overheid van start.

De afgelopen twee jaar is aan de hand van experimenten veel ervaring opgedaan met de informele aanpak. Het ministerie van BZK monitorde de effecten en stimuleerde de uitwisseling van ervaringen. Bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van onderzoeksresultaten en best practices en het organiseren van landelijke bijeenkomsten. Om deze informatie ook systematisch voor alle bestuursorganen en andere geïnteresseerden toegankelijk te maken én de bestuursorganen verder te stimuleren de informele aanpak te gebruiken, is het (deels virtuele) Kennis- en informatiecentrum Prettig contact met de overheid ingericht. Het streven is in 2015 bij 50% van de bestuursorganen (aanvraagprocedure en in de bezwaarfase) een informele aanpak in te zetten en zo een structurele besparing op de overheidskosten van circa 55 miljoen te realiseren.

Het centrum bestaat uit Rob Kramer (hoofd), Jeanine van Dijk (senior adviseur) en Paul Rijkens (adviseur) en is gehuisvest bij de Werkmaatschappij in Den Haag. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Rob Kramer, e-mail: rob.kramer@wmrijk.nl

Terug naar boven

Overzicht maatregelen met gevolgen voor regeldruk

Het kabinet heeft als doelstelling om na 2012 de administratieve lasten van burgers met 5% per jaar te verminderen. Tot en met 2012 geldt er een nullijn, dat betekent dat toenames worden gecompenseerd met afnamen.

Op de website 'maatregelen met gevolgen voor regeldruk' van het ministerie van BZK treft u alle kabinetsmaatregelen aan die gevolgen hebben, zowel positief als negatief, voor de administratieve lasten van burgers. Via het zoekmenu kunnen maatregelen geselecteerd worden op thema, doelgroep, ministerie of regeldrukeffect.

Terug naar boven

#Regeldruk

Sinds juni kunt u PRED volgen op Twitter. Via ons Twitteraccount @Regeldruk blijft u op de hoogte van het laatste nieuws en hopen wij ook van u reacties te krijgen op vragen die we stellen. Ook houden wij de tweets over regeldruk bij. Van gedoe met regels tot paarse krokodillen: wij proberen ook via de social media inzicht te krijgen in situaties waar mensen last hebben van regels.

Enkele opvallende tweets over regeldruk:

Ja, laten we vooral #gelekaarten invoeren. Van een beetje bureaucratie wordt de wereld niet slechter en het houdt de politie van de straat.

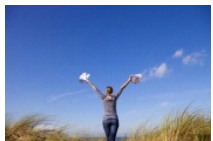
Kvk Bureaucratie! Stuur ik een adreswijziging, krijg ik een brief op het nieuwe adres met het verzoek voor een adreswijziging! Huh?

Bureaucratie ten top, elke paar jaar een nieuwe verklaring voor kind aanvraag #helaasgaathetnietover en kind wordt weer onnodig belast #pff

Terug naar boven

De nieuwsbrief Van Regels naar Ruimte is een gratis uitgave van het programma Regeldruk van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De volgende nieuwsbrief verschijnt in december.

Tekst: Karin Hiralal

Fotografie: Arenda Oomen
en Cheers to your eyes
(artikel e-overheid)

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? [Meld je dan hier af.](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor jou is bestemd. Indien je niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan je is toegezonden, word je verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.